

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Möteshelg med samtal och sång

KFF:s pengar ska nu förvaltas av Ekobanken som bara sysslar med etiska projekt föreningen står bakom. Det var ett av många beslut som fattades när representanter från Stockholm, Uppsala, Laholm, Kiruna och Mariestad träffades i Stockholm den 20 april, dagen före riksårsmötet. Men lika viktigt som besluten när SAMLA, Kvinnor för freds styrgrupp, träffas är diskussionerna, utbytet av information och planering inför framtida aktiviteter.

Här följer några nedslag:

KFF är medarrangör i Nordens tredje feministiska sommarskola, i år på Åland (15-19/8) med det aktuella temat *From Peace Culture to the Culture of Violence* (Från fredskultur till våldskulturen). Anne Allard och Eva Wilks åker dit.

Tidningen kommer att publiceras som inlägga i Miljömagasinet även framöver, fyra gånger om året. Därutöver planeras två separata tidningar per år, i år med tillbakablickar på de 35 åren KFF har funnits i de nordiska länderna, men också nutida aktiviteter ska belysas, bland annat Kiruna-konferensen High North Security (28-29 juni) i samband med Global Network-årsmöte (30 juni). Se artikel här intill. KFF:s nya hemsida är på gång.

Uppsala-gruppen har skickat två brev till Tobias Billström an-

Foto: Benita Eklund

SAMLA, KFF:s styrgrupp: Sanni Gerstenberg, Gun-Britt Mäkitalo, My Leffler, Lena Angviken, Sylvia Rönn, Lena Steinholtz Ekecrantz, Karin Jonegård och Astrid Möller. Ej på fotot: Anne Allard, Inga-Lill Ek, Kerstin Hägg, Edla Lantto, Ingela Mårtensson och Eva Wilks.

gående REVA (Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete). Huvudsaken är att säga ifrån!

Stockholm har deltagit i olika möten och delat ut KFF:s nya broschyr. Bokcirkeln pågår (Naomi Klein, Chockdoktrinen).

KFF Kiruna har uppvaktat kommunalrådet Kristina Zakrisson om anslutning till Major för Peace-rörelsen och arbetar mycket med sommarens konferens.

Almedalen. KFF delar tält med UN Women och Operation 1325 på Hamngatan i Visby (bästa läget!). Tillsammans med folkkampanjen deltar KFF i aktiviteter på Alternativa veckan i Sankt Hans-skolan. Där samlas många ungdomar.

Övriga frågor. Gun-Britt Mäkitalo (Kiruna) rekommenderar Ofog-kampanjen: Några av medlemmarna hyr ut sig själva till bibliotek för att besökare ska kunna ställa frågor och få svar på frågor som rör Ofogs specifika kunskapsfält. Kan Ofog – kan vi?!

Nästa Samla-möte äger rum den 14 september i Uppsala (kulturnatten) och den 9-10 november på Färnebo folkhögskola (KFF är en av skolans grundorganisationer).

På söndagen var det dags för riksårsmöte och ordförande Eva Paulsson ledde det hela med van och trygg hand. Ett

30-tal var närvarande. Verksamhetsberättelse, revisionsredogörelse och revisionsberättelse godkändes. Styrelsen/Samla beviljades ansvarsfrihet. Den nya styrelsen/Samla har fått en ny representant för Göteborg, Ingela Mårtensson och en suppleant i Uppsala, Inga-Lill Ek. Eva Hägerstrand är ny som internrevisorsuppleant. Gun-Britt Mäkitalo valdes som sammanställande i valberedningen. Ytterligare två personer ska väljas in i valberedningen.

Imponerande är KFF:s medverkan i andra organisationer: Afghanistansolidaritet, Färnebo Folkhögskola, Kommittén Väst-sahasaras Kvinnor, Nätverket för kärnvapenedrustning, Nätverket mot hedersrelaterat våld, Operation 1325, OSSE-nätverket, UN Women, Sveriges fredsråd. Framledes också i Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen (på förslag).

Livsnerven, KFF:s medlemsavgift! Den är oförändrad även för 2014, 170 kronor. För stödmedlem 100 kr, studerande/ungdomar 50 kr.

Årsmötet gästades av Anita Berger som spelade och sjöng samt av Angela Aylwards från tankesmedjan Cogito som föreläste om kopplingar mellan miljö- och fredsfrågor.

Sanni Gerstenberg

Om militariseringen av nordligaste Europa

Missilförsvar, satelliter, radaranläggningar och drönare spelar en nyckelroll i dagens krig. Norra Europa och Skandinavien används i denna krigsföring från rymden och stora områden runt Kiruna nyttjas regelbundet för NATO:s krigsövningar.

Detta är upprinnelsen till den internationella konferens som Kvinnor för fred är med och arrangerar i Kiruna den 27-30 juni.

Föreläsare och aktivister samlas under två dagar för att lära sig mer och agera mot militariseringen.

Några exempel ur programmet:

- Föreläsningar med Bruce Gagnon från Global Network Against Weapons and Nuclear

Power in Space, norska journalisten Bård Wormdal och representanter från Kvinnor för Fred och Vänsterpartiet.

- Manifestation vid det militära området Esrange utanför Kiruna.

- Seminarier och workshops om militariseringen av rymden med experter och aktivister från USA, Storbritannien och Tyskland.

- Öppet möte med Global Network Against Weapons and Nuclear Power in Space.

Konferensen är gratis, men vi behöver din anmälan så snart som möjligt.

För anmälan och mer information om "The High North and International Security Conference" se: <http://high-northconference.com/svenska/>

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du 100 kronor per år.

Sätt in pengarna på plusgirokonto: 439 12 25-2. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.

Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm

Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27

E-post: kff@telia.com

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning. Den kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare är Eva Wilks.

Anita Berger framför egna sånger med viktiga budskap.

Den ekonomiska krisen och kvinnor

I den ekonomiska krisens Europa har flera länder fått smaka på konsekvenserna av korruption och finansmarknadens nyckfullhet. Spanien är ett av de länder som drabbats hårdast. Den svåra situationen har inneburit att röster höjts för att ifrågasätta kvinnors rättigheter.

Exempelvis har det den senaste tiden börjat framföras idéer om att inskränka bland annat aborträtten. Spaniens nuvarande justitieminister Alberto Ruiz Gallardón, från det konservativa partiet PP, uttalade sig i oktober förra året om att landet ska återgå till 70-talets abortlagar där i princip gravida kvinnor bara får avbryta graviditeten ifall de blivit våldtagna eller deras liv är i fara. Enligt ministern är en äkta kvinna en kvinna som föder barn. Ruiz Gallardón har dock inte den spanska opinionen bakom sig – de flesta spanjorer vill ha aborträtten kvar.

Ung kvinnohistoria

Feminismen i Spanien har inte djupa historiska rötter och har utvecklats mycket snabbt under de senaste 30 åren. Trots att det finns mycket kvar att göra, så har den spanska feminismens snabba utveckling inneburit anmärk-

ningsvärda resultat i jämförelse med andra europeiska länder. Tack vare kvinnorörelsens mobilisering och synliggörande av diskriminering av kvinnor har det skapats en allmän medvetenhet kring dessa frågor.

Under 1930-talet var dock Spanien ett av de mer moderna länderna i Europa. Den andra spanska republiken (1931-1936) införde 1931 rösträtt för kvinnor och 1932 fanns lagar som både tillät skilsmässa och borgerlig vigsel. Kvinnor hade samma rättsliga status som män, aborter legaliserades, äktenskapsbrott försvann från lagboken, men även juridiska åtgärder vidtogs för att garantera kvinnors lika tillträde till arbetsmarknaden. Spanien var en av de första bland de sydeuropeiska staterna att stötta kvinnlig frigörelse.

I hemmets vrå

Efter ett förödande inbördes-

Katolska kyrkans påskprocession. Konservativa krafter vill nu inskränka abortlagstiftningen men har inte opinionen med sig.

krig kom diktatorn Franco till makten 1939 och det innebar slutet för de demokratiska fri- och rättigheterna. Den katolska nationalstaten som Franco formade var ivrig med att begränsa kvinnorna till hemmets vrå. Den katolska kyrkans etik genomsyrade samhället. Ett flertal demokratiska lagar avskaffades som exempelvis de kring borgerlig vigsel och skilsmässa. Därtill straffades abort hårt. Kvinnors

juridiska rättigheter var starkt begränsade och de hänvisades till mer eller mindre överförmynderi av fadern eller maken.

De spanska kvinnorna förbjöds mer eller mindre från att delta på arbetsmarknaden, vilket innebar en halvering av arbetskraften. Flera kvinnor som hade mångåriga yrkesliv bakom sig blev ekonomiskt beroende av sina manliga släktingar och strakt begränsade i sin reslust.

De jobb som kvinnor så småningom i princip kunde inneha, med några undantag, var som lärarinnor eller sjuksköterskor – alltid med skriftlig tillåtelse av närmsta manliga släkting.

Politiska reformer

Under demokratiseringsperioden (1975-1978), efter Francos död 1975, så banade politiska reformer vägen för de första demokratiska valen 1977. Kvinnors juridiska status återställdes och utökades. De fick fri och lika tillgång till arbete och det blev lättare att anställa kvinnor. Under denna tid skedde också ett återuppvaknande av kvinnorörelsen. Konstitutionen från 1978 lade särskild vikt vid frihet och jämlikhet mellan individer och de grupper de tillhörde. Kvinnorörelsen vann mark och abort blev laglig 1985, men det var dock läkarna som avgjorde om kvinnan behövde avbryta graviditeten av medicinska eller sociala skäl. Det var först 2010 som den nuvarande lagen kom, vilken gav kvinnor rätt till fri abort fram till vecka 14.

Därtill har andelen kvinnliga parlamentariker gått från att vara 2,9 procent i senaten och 6 procent i kongressen 1979 till

Spanska staten tar krafttag mot

I Spanien är besöksförbud alltid en påföljd vid fällande domar för könsrelaterat våld. Lagen är omdebatterad men har stått emot överklaganden till högsta domstolen och EU-rätten. Sverige och andra länder kan lära av spanska erfarenheter.

Är det rätt att genom lagstiftning sära på par som trots en fällande dom för könsrelaterat våld inte vill något hellre än att fortsätta leva tillsammans? Detta är en fråga som EU-domstolen haft att ta ställning till sedan rådvilla spanska domare vänt sig till domstolen för vägledning.

Bakgrunden är att det spanska parlamentet 2003 antog en lag som innebär att besöksförbud alltid blir en obligatorisk påföljd vid fällande domar för könsrelaterat våld. Tidigare var det upp till domstolarna att i varje fall bedöma hotbilden mot kvinnan, men nu är domarna tvingade att även i ringa fall av misshandel utdöma besöksförbud. Detta gäller även om den utsatta kvinnan motsätter sig åtgärden.

Våld mot kvinnor

Enligt lagen handlar det om allt könsrelaterat våld men frågan har nästan uteslutande kommit att fokusera på mäns våld mot kvinnor. Den omdiskuterade

paragrafen går i Spanien under namnet artikel 57.2 i strafflagsstiftningen och röstades igenom i parlamentet av högerpartiet Partido Popular (PP) med stöd av det socialdemokratiska PSOE.

Det är inte förvånande att denna innovativa åtgärd lett till en intensiv debatt i samhället. Jurister, politiker och kvinnoorganisationer är inte samstämmiga i sin bedömning av lagens effektivitet och konsekvenser.

Just att kvinnans åsikt inte längre tas i beaktande har blivit särskilt ifrågasatt. Många par återförenas och fortsätter att leva tillsammans olagligt efter domen vilket har fått jurister att tvivla på att åtgärden leder till de önskade effekterna. Kvinnornas företrädare hävdar att de genom att fräntas rätten att uttrycka sina åsikter förminskas och blir fast i rollen som offer istället för att bryta mönstret av förtryck.

Problemets natur

Kvinnorganisationerna är däre-

Trots viss återgång för jämställdheten i krisens namn så är det ändå ett faktum att Spanien på senare år gjort mycket för att öka tryggheten för landets kvinnor.

mot av en helt motsatt åsikt. I El País den 27 november 2007 uttryckte juridiska kvinnoförbundet Themis att de misshandlade kvinnorna inte har förmågan att bedöma sin egen situation. Det är en del av problemets natur att de är fast i en spiral av våld och beroende och ofta inte medvetna om riskerna. Känslomässiga och ekonomiska band till förövaren gör att kvinnorna behöver hjälp

att ta sig ur situationen och det kan vara de kvinnor som mest behöver besöksförbudet som avstår menar advokat Consuelo Abril. Staten kan inte åta sig att skydda kvinnorna för att sedan överge de som är mest sårbara enligt en artikel i El País 13/5 2011.

Den heta debatt som artikel 57.2 gett upphov till ledde 2010 till att den prövades av

Spaniens Högsta domstol. I flera överklaganden hävdas att lagen strider mot grundläggande fri- och rättigheter som garanteras i den spanska konstitutionen. När staten separerar personer mot deras vilja kränks rätten till privatliv enligt överklagandena samt även rätten att ingå och leva i äktenskap.

Högsta domstolens utfall togs emot med stort intresse

Innors rättigheter

En historiskt stor demonstration från Salamanca, mot neddragningar i den offentliga sektorn.

att i senaste valet 2011 vara 33 procent i senaten och 36 procent i kongressen. Under den socialdemokratiska premiärministern José Luis Rodríguez Zapatero (från PSOE), var 50 procent av regeringsmedlemmarna kvinnor under åren 2004-2011. Därtill var vice statsministern en kvinna vid namn María Teresa Fernández de la Vega och det var även under denna tid som rätt till abort stärktes. Under 2008 började den ekonomiska krisen som har lagt sig som

tjock dimma över landet de senaste åren och 2011 vann det konservativa partiet PP. Det är röster från detta parti som vill inskränka aborträtten.

Förändra strukturer

Spanien är inte unikt med att röster höjs för att inskränka kvinnors rättigheter. Det är ett sätt att försöka demaskera de verkliga maktförhållandena och återupprätta de strukturer som ger män mer makt över kvinnors liv. Den ekonomiska krisen kan

inte skyllas på kvinnorörelsen utan på korrumperade politiker och en banksektor som varit ansvarslös i sitt agerande. Detta inkluderar beslut i styrelserum och andra forum där kvinnor är knapphändigt representerade. Spanien väntar en tuff framtid och förhoppningsvis innebär landets djupa kris en omstrukturering där jämställdhet och lika värde blir det som leder landet ur krisen snarare än bakåtsträvande och återgång till det förflutna.

Text och foto: Karin Jonegård

könsrelaterat våld

och det visade sig att den avslög överklagandena på alla punkter. Domstolens ledamöter vände på frågan och menar att lagen ifrågasätts på felaktiga grunder.

Själva sättet som överklagandena är formulerade på utgår enligt Högsta domstolen från ett ojämnställt tankesätt. Att hävda att offret har rätt till en åsikt hänvisar brottet till den privata sfären där kvinnomiss-handel traditionellt ansetts höra hemma. Vid andra typer av brott har inte offret någon möjlighet att påverka påföljdens art eller längd. Det är absurd att tänka sig att offret för något annat våldsbrott får avgöra om den skyldiga ska dömas till fängelse och längden på straffet menar domstolen.

Effekter på tredje part

Att kvinnans och familjens privatliv blir lidande fäster inte heller Högsta domstolen någon betydelse vid. Alla påföljder leder onekligen till att förövaren och dennes närstående påverkas och ett fängelsestraff kan i jämförelse ses som ett större intrång i privatlivet än ett besöksförbud. Ska effekter på tredje part helt undvikas kan utdömandet av böter också ifrågasättas enligt domstolens resonemang då dessa

försämrar förövarens familjs ekonomiska situation.

2011 kom EU-domstolen med sitt utlåtande angående den spanska lagen om besöksförbud och den konstaterar att lag 57.2 i vissa fall kan strida mot rätten till privatliv. Slutsatsen blir ändå att EU-rätten inte styr vilka åtgärder en medlemsstat använder sig av när det handlar om att komma till rätta med ett allvarligt samhällsproblem. EU-domstolen fastslår dock att offrets åsikt ska tas i beaktande men att det är upp till de nationella

domstolarna om de väljer att ta hänsyn till offrets vilja eller inte, enligt El País 13/5 2011.

Den omdebatterade lagen om besöksförbud lever vidare och har stått emot både överklaganden till högsta domstolen och EU-rätten. Det är ytterst intressant för Sverige och andra länder att lära av de spanska erfarenheterna. Åtgärder mot det könsrelaterade våldet är ett område där det fortfarande finns mycket kvar att göra.

Sofie Krall

Kvinnorganisationerna förespråkar lagstadgat besöksförbud då de menar att kvinnorna inte kan bedöma sin situation.

Vår vän Elise Kulla har avlidit

Foto: Privat

KFF:s Elise Kulla på arbetet på ASEA.

Elise Kulla dog den 28 februari i år. Hon blev 82 år. Elise var en av de ledande inom KFF Ludvika under många år. Under 80-talet, då KFF framför allt kämpade mot kärnkraft och kärnvapen, satt hon i SAMLA.

Elise föddes i Oravais i Finland och tog hela sitt vuxna liv tydligt ställning politiskt, i fredsörelsen, i det lokala bokkaféet, i partiet och som skribent. Elise förvärvsarbetade från det att hon var 16 år, bland annat i spinneriet i Oravais Klädesfabrik där hon såg sina kvinnliga arbetskamraters svåra livssituation.

På 50-talet gifte sig Elise och flyttade till Ludvika i Sverige där både hon och maken Pär arbetade på ASEA. Elise blev ASEA trogen fram till pensioneringen.

Förutom i KFF var Elise aktiv inom Vänsterpartiet och var drivande i Föreningen arbetarkulturs kafé i Ludvika. Hon utbildade sig löpande genom att gå på folkhögskola och i ASEA:s aftonskola.

Elise var även berättare och poet och gav ut diktboken "Trådar över vatten" 1993, och boken "Masunaran: berättelser om folkets liv och villkor vid Oravais fabrik" 1996.

Mina arbetskamrater, de gamla spinnerskorna

"Framåt
bakåt
lappande, lagande
dagen lång
från sju till tre.
Har någon räknat stegen?
Räknat ut
hur många gånger ni
framåt
bakåt
travat jorden runt?
Antalet bobinder
antalet spolar
räknades nog,
därefter
så knappt som möjligt
mark och penni
till likvidpåsen.

Ingen mätte era svullna ben,
vårdade sprickorna på era
fingrar,
brydde sig om era krumma
ryggar.

En dag
räknade jag
gravstenarna över er
och jag tänkte
ett tyst tack
för att jag en tid
fick gå i er skola".

Tack Elise för alla år av kamp och för ditt tydliga underifrånperspektiv. Våra samtal med dig och vårt arbete tillsammans i KFF var alltid mycket givande.

Eva Hägerstrand (KFF Stockholm) och
Astrid Möller (KFF Uppsala)

Kemiska vapen i fokus

Kvinnor för Fred inbjöds tidigare i år tillsammans med andra organisationer till ett informationsmöte på UD om C-vapenkonventionen, inför det tredje översynsmötet i Haag i april. Översynsmöten om kemiska vapen sker vart femte år.

Organisationen för förbud mot kemiska vapen, OPCW, grundar sig på kemvapenkonventionen från 1997. OPCW har som uppgift att genomföra och tillse att kemvapenkonventionen efterlevs: målet är fullständig slutförstöring av alla världens kemvapen – med fastställt datum till 29 april 2012. Men konventionen sägs ha stora likheter med Schuberts 8:de symfoni: den är ofullbordad.

Kanslirådet Jan Lodding vid Enheten för nedrustning och ickespridning, NIS, gav en introduktion till kemvapenkonventionen och Organisationen för förbud mot kemiska vapen, OPCW. Ambassadör Rolf Ekéus som leder den internationella expertpanelen om kemiska vapen, talade sedan om sin syn på kemvapenkonventionen och dess framtid.

Massförstörelsevapen

Med kemiska vapen – kemvapen – C-vapen – menas kemiska ämnen som skulle kunna utnyttjas i konflikter på grund av sina giftiga verkningar på människor, djur och växter. Kemiska vapen är enligt kemvapenkonventionen

nen både giftiga kemikalier och deras utgångsämnen, samt ammunition och anordningar som konstruerats för ändamålet att sprida kemiska vapen. Kemiska vapen är massförstörelsevapen.

Kemiska vapen är en gammal typ av vapen: till exempel använde forntida persiska härar kemiska vapen, och man vet att romarna använde giftgas mot sina fiender. I modern tid känner vi kanske bäst till första världskrigets gasattacker. Mellan åren 1914 och 1918 spreds mer kemvapen från öst än från väst.

1925 skrevs Genèveprotokollet som innehåller förbud mot användande i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser. Under andra världskriget använde Japan kemvapen mot Kina, medan här hemma i Östersjön mängder av kemvapen dumpades efter 1945, och en kapprustning påbörjades mellan USA och Sovjet – smygvägen, de visste inte om varandras kemlager.

Vietnamkriget

USA använde kemvapen i Vietnamkriget 1961-75: beryktat är "Agent Orange", dioxingiftet som spreds för att avlöva skogar och grönskande fält för att avslöja Viet Cong-soldater och deras grödor, hemliga vägar och vapengömmor. Jordan och grödorna förgiftades, och människor som växt upp därefter, är svårt skadade.

I kriget mellan Iran och Irak användes kemvapen, avgörande för kriget. Saddam Hussein anföll den kurdiska staden Halabja i mars 1988 med gas. Irak förfogade då över mängder av kemvapen, dock var inte alla effektiva – nervgaser är en färskvara.

Men trots att stora lager av kemiska vapen i världen (nära 75 procent) verkligen har förstörts

under åren 1973-1997, återstår en del hårdknäckta staters giftiga lager: USA vill till exempel inte ge upp dödsstraff med giftinjektioner. Ryssland, Irak, Libyen, Syrien, Nordkorea, Israel och Burma förfogade över kemvapen vid kontroll i november 2011.

Om Egypten vet man inte, men har misstankar. På begäran av FN:s generalsekreterare kan kontroll företas även i land som inte har undertecknat konventionen om C-vapen (till exempel Syrien). Kunskap och laboratoriekapacitet för verifikation av kemiska vapen är nödvändig i syfte att bidra till internationell beredskap att påvisa brott mot C-vapenkonventionen. Verifikationen gäller nedrustning, export-import, det vill säga ickespridning, kontroll av industriella anläggningar med mera.

Inbördeskrigen i Libyen och Syrien har aktualiserat frågan om kemvapen. Det handlar om gränsöverskridande vapen som kan användas till exempel vid terroristattacker. Därför är samverkan mellan stater avgörande, regelverken kring ickespridning kan endast upprätthållas genom internationell samverkan.

EU:s roll och framtiden

Sedan 2003 har EU en strategi mot massförstörelsevapen, och ger bland annat bidrag till OPCW. Strategin innebär också att en icke-spridningsklausul läggs till i samarbetsavtal mellan EU och tredje land.

Sverige bör säkra sin vetenskapliga kompetens om massförstörelsevapen, och använda sin plats i IAEA:s styrelse för att stärka sina möjligheter till kontroll av nedrustning och ickespridning. OPCW föreslås succesivt övergå till samarbete omkring fredlig kemisk verksamhet, med bibehållande av verifikationsresurser för att bearbeta de länder som ännu inte ratificerat kemvapenkonventionen, och få dem att ansluta sig.

I dagens konflikter riktar man in sig på att döda människor.

Foto: DFID-UK Department for International Development/Flickr/Creative commons

Inbördeskriget i Syrien har aktualiserat frågan om kemvapen. På bilden ses kvinnor från Syrien på väg in i läger i Jordanien.

Kemi ger stora möjligheter till förstörelse och dödande: C-vapen, biologiska vapen. Den globaliserade livsmedelsindustrin, jordbrukets krav, konstgödning, ny medicin – allt detta innebär avancerad kemisk industri.

Avancerad kemteknologi

Afrika och Asien växer nu och blir mer och mer kunniga i avancerad kemteknologi. OPCW, använder alla informationsmöjligheter vid verifikation, inte bara vad regeringar önskar ge dem. OPCW önskar starkare engagemang i civilsamhället och mer fördjupat samarbete med industrin. Alla står bakom OPCW policy, vilket gynnar universaliseringen och grannsamverkan, och ett växande nätverk av intressenter inklusive näringslivet. OPCW undersöker industrier, fabriker, import, export, allt som kan tänkas ha samband med tillverkning och/eller

annan hantering av kemikalier – medlemsländerna är skyldiga att anmäla all förekomst av kemiska ämnen.

En svårighet är att u-länder motsätter sig verifikation och är negativa till kontroll. "Varför ska vi kontrolleras? Stora länder har kärnvapen, kemvapen är fattigmans kärnvapen".

Ett förslag inför översynsmötet i Haag är en diskussion om gränsdragning mellan kemiska och biologiska vapen, och hur den bör hanteras. Översynsmötet kan också ta upp hur OPCW skulle kunna underlätta samverkan och kunskapsutbyte mellan stater vad gäller hanteringen av kemiska medel och säkerheten. Dagens civila kemiindustri tenderar att vara större än traditionell kemvapenindustri. Vad kan göras för att utöka avskräckningseffekten, och se till att den blir tillräckligt effektiv?

Ragnhild Greek

Foto: Wikimedia Commons/Creative common

Rolf Ekéus som leder den internationella expertpanelen om C-vapen var huvudtalare.

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden.
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Ger ut rapporter, böcker och häften.
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser.
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer.
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara.
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna, Schweiz och Wafe i England.
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete.
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen.
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Öppet brev till ledamöterna i Utrikesutskottet

Med bestörtning och vrede hör vi att Sverige återigen vägrat skriva under krav på att eliminera kärnvapnen. Med maktens arrogans hävdar utrikesminister Carl Bildt att förslaget var ett betydelselöst stickspår.

Stickspår? Förslaget gällde ju vägen till en värld helt fri från kärnvapen – ett mål som varit aktuellt sedan Hiroshima 1945!

Under senare år har nya generationer kärnvapen utvecklats och kärnvapnen är i dag det stora hotet för en global fred. En växande global rörelse i det civila samhället kräver ett FN-förbud mot kärnvapen och därmed skrotning av existerande kärnladdningar.

Tre fjärdedelar av världens stater anser att detta är möjligt och har röstat för ett kärnvapenförbud i FN. Tidigare FN-beslut mot biologiska vapen (1972), kemiska vapen (1993), personminor (1997) och senast mot klusterbomber (2008) kan stå som mönster. Globalt växer alltså en beredskap att äntligen komma närmare målet – en kärnvapenfri värld!

Men detta arbete bromsas av kärnvapenmakterna. Har Sverige sålat sig till den falangen? Går Sverige kärnvapenmakternas ärende?

Kvinnor för fred /Uppsala genom Karin Dahl, Ingalill Ek och Kersti Ertem